

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

1 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Productie van vlees (veroorzaakt CO₂-uitstoot en dat) is nadelig voor gezondheid en milieu (en dat is negatief) 1
- De kosten van deze schade zijn niet verrekend in de prijs van vlees (maar komen ten laste van de samenleving en maatschappelijke kosten zijn extern) 1

2 maximumscore 1

homogeen goed

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Consumenten letten bij de aanschaf van vlees alleen op de prijs (en dus niet op de heterogene aspecten van vlees).

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Door de invoering van de vleestaks komt er een heffing van € 0,50 op elke kilo vlees. Elke kilo wordt 50 cent duurder om aan te bieden.

4 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $MO = MK$ (nieuw)
 $-Q + 6 = 2 + 0,50$
 $Q = 3,5$ ($\times 1.000.000$)
 $P = -0,5 \times 3,5 + 6 = 4,25$ 2
- doorberekening vleestaks: $\frac{4,25 - 4}{0,50} \times 100\% = 50\%$ 1

Opmerking

Zonder toepassing van $MO = MK$ geen volledig aantal scorepunten toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$TO = 4,25 \times 3.500.000$	$\text{€ } 14.875.000$	
$TK = 2,5 \times 3.500.000 + 2.250.000$	<u>$\text{€ } 11.000.000$</u>	-
TW vleestaks	$\text{€ } 3.875.000$	1

TW uitgangssituatie	$\text{€ } 5.750.000$	
TW vleestaks	<u>$\text{€ } 3.875.000$</u>	-
Afname winst	$\text{€ } 1.875.000$	1

Opmerking

Als bij de uitwerking sprake is van doorwerkfouten uit vraag 3 of vraag 4 (Q en GVK) geen scorepunt in mindering brengen.

6 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{€ } 0,50 \times 3.500.000 = \text{€ } 1.750.000$$

Opmerking

Als bij de uitwerking sprake is van doorwerkfouten uit vraag 4 (Q) geen scorepunt in mindering brengen.

7 maximumscore 3

- bij (1) substitutie
- bij (2) prijsinelastischer
- bij (3) steiler
- bij (4) constante

- indien (1) juist 1
- indien (2) en (3) juist 1
- indien (4) juist 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

8 maximumscore 2

afbeelding	wel / geen structuurkant
1	geen
2	wel
3	wel
4	geen

Opmerking

Voor elke fout één scorepunt in mindering brengen.

9 maximumscore 1

begin 2017: B

10 maximumscore 3

- bij (1) werkgelegenheid
- bij (2) beroepsbevolking
- bij (3) stijgen
- bij (4) conjunctuur
- bij (5) structuur

- indien (1) en (2) juist 1
- indien (3) juist 1
- indien (4) en (5) juist 1

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- De investering nu van tijd en geld in scholing (door de werknemer) 1
- kan later leiden tot extra opbrengsten door een hogere
verdien capaciteit. 1

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Werkgevers profiteren onvoldoende van hun investering in scholing van hun werknemers, omdat werknemers weggaan voordat de werkgever zijn investering (via een hogere productie van de werknemer) heeft terugverdiend.

13 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste argumentatie is:

- Lagere inkomens hebben een laag marginaal tarief, waardoor een
relatief klein deel van de scholingskosten wordt vergoed 1
- terwijl bij een vouchersysteem er sprake is van een vast bedrag
waardoor het volledige maximale scholingsbedrag wordt vergoed. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
 Door het vloeibaar maken kan aardgas ook per schip worden getransporteerd waardoor Qatar meer afzetmogelijkheden heeft. De exportpositie van Qatar wordt derhalve sterker.

15 maximumscore 2

lopende rekening
 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
 De winstuitkering is de beloning voor het beschikbaar stellen van kapitaal (en is dus inkomen voor de kapitaalverstrekker).

16 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- Op 1 mei is 1 euro 3,98 riyal
 aankoop op 1 mei: $10,5 \text{ miljard euro} \times 3,98 = 41,79 \text{ miljard riyal}$ 1
- Op 1 mei is 1 US dollar 3,64 riyal dus 1 riyal is $\frac{1}{3,64} = 0,27 \text{ US dollar}$
 aankoop op 1 mei in US dollar: $41,79 \text{ miljard} \times 0,27 = 11,28 = 11,28 \text{ miljard US dollar}$ 1

Opmerkingen

- Voor een andere juiste manier van afronden ook scorepunten toekennen.
- Als een afwijkend antwoord is verkregen op basis van juiste berekeningen met meer dan twee decimalen, dienen scorepunten te worden toegekend.

17 maximumscore 2

grafiek 1

Opmerking

Uitsluitend 2 of 0 scorepunten toekennen.

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Een koersdaling van de Qatarese riyal maakt importeren voor Qatar duurder. Als de verhoging van de importprijzen doorberekend wordt in het algemeen prijspeil, heeft dat inflatie tot gevolg 1
- Een koersdaling van de Qatarese riyal maakt exporteren vanuit Qatar goedkoper. Als door toenemende export de capaciteitsgrenzen worden bereikt, kan dat (bestedings)inflatie tot gevolg hebben 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

19 maximumscore 2

vraagkant

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- De voorzitter brengt naar voren dat het rentepercentage historisch laag is, waardoor lenen goedkoper is 1
- zodat meer mensen een hypothecaire lening kunnen afsluiten en de vraag naar woningen zal kunnen toenemen 1

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Bij een hypothecaire lening is er sprake van een onderpand (en bij een consumptieve lening is dat niet het geval) 1
- waardoor het risico voor de verstrekker van de lening lager is dan bij een andere vorm van lenen en derhalve een lagere rente in rekening kan worden gebracht 1

21 maximumscore 2

2009 en 2015

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Bij deflatie geldt dat de reële rente hoger is dan de nominale rente.

Opmerking

Voor één juist jaartal met juiste toelichting één scorepunt toekennen.

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- Bij een lage inflatie is de (reële) waardedaling van het uitgeleende geld beperkt / is er minder risico op waardedaling 1
- zodat banken een lagere compensatie voor geldontwaarding vragen en derhalve een lagere (nominale) rentevergoeding in rekening kunnen brengen 1

23 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist argument zijn:

- Bij de aanschaf van een koopwoning met hypothecaire financiering wordt er koopkracht van de toekomst naar voren geschoven (lenen).
- Er kan sprake zijn van vermogensopbouw (verschuiven van koopkracht naar de toekomst) door aflossing van een lening / door overwaarde.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

24 maximumscore 1

oligopolie

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Twee verzekeraars hebben de hele markt in handen.

25 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste berekening zijn:

- $\frac{1.290}{99,5} \times 100 = \text{€ } 1.296,48$ 1
 - $1.296,48 \times 0,10 = \text{€ } 129,65$ 1
- of
- $\frac{1.290}{0,995} \times 0,10 = \text{€ } 129,65$ 2

Opmerking

Voor een andere juiste manier van afronden ook scorepunten toekennen.

26 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- De verlaging van het eigen risico zal tot meer en/of hogere schade-uitkeringen aan bestaande klanten leiden / meer 'slechte' risico's (van Beterzorg) aantrekken 1
- De premie bij Anderzorg zal op termijn verhoogd moeten worden om deze extra zorgkosten te kunnen dekken 1

27 maximumscore 2

- (1) collectieve dwang
- (2) het aantal verzekerden
- (3) voordeel

- indien drie antwoorden juist 2
- indien twee antwoorden juist 1
- indien één antwoord juist 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- De dominante strategie van Anderzorg (AZ) is ‘verlagen eigen risico’ want als Beterzorg (BZ) ‘handhaaft’ dan $1 > 0,6$ en als BZ ‘verlaagt’ dan $0,5 > 0,2$
 De dominante strategie van BZ is ook ‘verlagen eigen risico’ want als AZ ‘handhaaft’ dan $1,1 > 1,0$ en als AZ ‘verlaagt’ dan $0,8 > 0,2$ 2
- Deze evenwichtssituatie is een suboptimale uitkomst ($0,5 ; \mathbf{0,8}$) omdat beide leveranciers hun pay-off kunnen vergroten door het eigen risico te handhaven ($0,6 ; \mathbf{1,0}$)
 (dus er is sprake van een gevangenendilemma) 1

Opmerking

Voor het volledig toekennen van de eerste twee scorepunten moet een bewijs worden gegeven van beide dominante strategieën.

Bronvermeldingen

Opgave 2

- bron 1 www.cbs.nl
 bron 2 vrij naar: www.cbs.nl

Opgave 4

- bron 1 vrij naar: Eurostat, ECB, nationale centrale banken, ECB-schattingen